

PSALMVS XCIII.

ARGVMENTVM PSALMI.

Pugnat hic Psalmus ardenti spiritu contra impios populi Dei oppressores, homines non vulgares, sed in potestate constitutos. Fertur autem, ut ardentibus, ita & varijs affectibus: iam implorans ultionem Dei, iam conquerens, iam redarguens, iam minitans, ad hanc & opem & consolationem Dei praedicans, ac tandem certissima diuini auxilij fiducia Psalmum cocludens. Non est alius adiectus titulus, unde historiae alicuius argumentum peti posse, Verum cui Davidis tempora nota sunt, is non admodum singularē huius Psalmi historiam requiret, præsertim cum ad regnum Saulis iniustum sanguinolentum ac violentum referri posse.

Dispositio Psalmi.

Sunt autem Psalmi huius partes quing. 1. Prima implorat ultionem Dei contra impios, deq; illorum violentia queritur: versibus 1.2.3.4..5.6. & 7. 2. Altera stultitiam impiorum redarguit, qua dicebant: Non videbit Dominus: versib. 8.9.10. & 11.3. Tertia minatur impiorum futurum iudicium, ideoq; beatos predicit eos, quos interea Dominus lege sua docuerit, donec impiorum perditio veniat versib. 12.13.14. & 15.4. Quarta praedita auxilium Dei, quo vsus fit contra malos & operarios iniquitatis: versibus 16. 17.18.19. 5. Quinta confidenter pronunciat, Deum non sauere sed iniquitatis, sed futurum sibi munimentum, & perditum oppressores innocentum: versibus. 20.21.22. & 23.

PRIMA PARS PSALMI.

VERS. I.

EV Ultionum Domine, Deus ultionum appare.

LECTIO.

Vers. 1.

2. Exaltare iudex terrae, reddet talionem superbis.

Appare.] Ebr. יְהֹוָה. Græcus sic: ἵτε οὐαστο: id est, Fiducialiter egit. vel, vt Latinus habet: Liberè egit. Chaldaeus Ebræam voce in retinuit γέρων. Hieron. habet Ostendere Arabs legit, Illucesee.

EXPLA-

NATIO.

Ver. 1. & 2.

Appare.
Exaltare.

OBS. 1.

Gen. 3.4.

OBS. 2.

Deus ultionum Domine.] Duobus hisce versibus Propheta magno & ardenti zelo contra superbos & oppressores populi Dei accensus, mox initio ultionem Dei, tanquam iusti iudicis implorat. Non facit autem hoc simpliciter, vt dicat: Domine opprime superbos: sed quædam præmittit, & animi ardenteris indicia, & ad causam hanc apprimè facientia. Primum, vocat Dominum, ultionum Deum, idq; secundò: quæ repetitio per se talis est, vt de animi feruore testetur. Deinde appellat eū iudicem terræ: vt significet se non quamuis, sed eam exigere superborum ultionem, quæ competit iusto iudici, ei. quæ cuius solius sit de vniuerso genere ferre iudicium. Tertio, excitat eum, vt appareat & exaltetur: hoc est, vt declareret se Deum esse qui superbiam impiorum videat ac detestetur, quiq; ea sit potentia B præditus, vt facillimè superbos & potentes, contemptores nominis sui opprimat, atq; eo pacto nomen suum extollat. Quartò, vt clarius, quid petat, exprimat, subdit: Redde talionem superbis. Significat eos id esse meritos, vt paria factis suis recipient: idq; competere iusto iudici, vt retribuat cuiq; secundum facta sua. Est itaq; conspicuum, hanc diuinę ultionis implorationem contra superbos, planè ardente in esse, & haudquaquam in ore natam, sed ex intinis affectibus ortam, immo potius irremissa impiorum superbia & immanitate extortam, & æstuantibus gemitis ad Deum iustum iudicem, & malorum ultorem effusam.

Deus ultionum Domine.] Duo sunt hic notanda. Vnum, quod Dominus non modo saluandi, sed etiam vlciscendi Deus est. Vocatur autem hic Deus ultionum, non ob id tantum, quod ad ipsum potestas, & ius vlciscendi pertineat: deinde possit etiam de quibusvis, & quantumvis potentibus, ultionem sumere: sed ob id quoque, quod & potestate & potentia hac vlciscendi inde ab initio Mundi vsus sit, vtaturque etiamnam, & vsurus sit vniuersaliter in futuro iudicio. Ultissimum fuerit, ultiones Dei cum priuatas, tūm in Scripturis sacris traditas, non minus quam beneficia illius bonitatisque immensæ testimonia inspicere, & memoriae mandare, initio facto ab Adamo generis nostri patriarcha: deinde progrediendo ad Cainum, ad diluvium, ad incendium Sodomorum, ad percusionem Egypti, submersionem Pharaonis, multifarias ultiones de impijs Iudeis sumptas, &c. Seruiat id nobis primum ad hoc, vt cum timore Dei viuamus ne ultionem eius sentiamus: deinde vt vindictam Domino permittamus, nec cupidi simus ad vlciscendum nos ipsos. Vide ad romanos 12. Alterum est, quomodo elogia Dei Propheta ad præsentem causam accommoda usurpet. Non est Dominus ultionis tantum sed & veniae, ignoscendi, gratiæ & misericordiæ Deus. Verum ea elogia Dei ad hanc causam non faciebat. Discamus & nos pro varietate causarum varia Dei elogia orando usurpare: non vt horum Deum admoneamus, quasi oblitum, sed & mentes nostras ad impetrandi, quod petimus, fiduciam excitemus.

Appare, exaltare.] Noteimus hic pīj hominis ingenium, quid illi potissimum doleat. Videbatur nuspīam esse Deus, qui de superbis ultionem sumere vel vellet, vel posset, depressoque iacebat gloria nominis Dei, cuius nulla erat amplius obseruancia, nulla religio, paſsim obtinente ac regnante impiorum hominum malitia & arrogantia. Hoc videlicet vrebatur pīum peccatus. Quapropter hic ad Dominum clamat, non simpliciter, dicens: Opprime superbos: sed, Appare, & exaltare: hoc est, Ostende tandem impijs, esse te Dominum: exalta, tandem velut è puluere nominis tui existimationem, vt non impīj ac superbi sublimes sint, in honore sint, potentes sint, colantur, suspiciantur, ac timeātur: sed nomen tuum exaltetur & regnet, obseruetur ac timeatur. Hic est affectus ille filiorum Dei, quo Christiani